

D. Spisi Direktovega Jurčka V javnost dal Franjo Licela

Naše koline

Poleti je kupil oče na trgu prase. Prase je prignal domov in ga zaprl v svinjak. Potem je dobilo prase jesti in je žrlo na vse mile viže. Oče mu je nosil detelje, jaz koruze, mati pa mu je kuhala krompir, korenje in repo. Prase je postajalo bolj in bolj debelo ter so mu začeli praviti prašič.

Prašič ni bil več prase. Kajti je postal len in je ves dan ležal. Še celo jedel je leže. Nekoč pogleda oče v svinjak.

»No, krulce,« je pozdravil prašiča, »pokaži, kje ti je zraslo kaj mastnega!«

Pretipal je celega prašiča, ki je zadovoljno cmokal. Mislil si je namreč, da mu oče išče uši.

»Veš, Jurek,« mi pravi oče, ko pride iz svinjaka. »Hlače mu bomo jutri slekli. Pretesne so mu!«

Nisem vedel prej, da je nosil naš prašič hlače. Zato vprašam očeta:

»Hlače da so mu pretesne, pravite? Ali mu boste sedaj posodili svoje?«

»Jurman,« odvrne oče, »kaj posodil? Slekli mu jih bomo! To se pravi, da bomo jutri vrgli prašiča na hrbet ter mu pihili sapo na oni svet. Odprli mu bomo trebuh ter pogledali, koliko klobas je kaj pridelal. Ti dobiš prvo, da veš!«

Zelo sem bil vesel. Dobil bom klobaso, in sicer prvo! Ta je navadno zelo velika.

Ponoči se mi je sanjalo, kako smo pihali prašiču sapo na oni svet. Oče mu je zavezal rilec, da ni mogel požirati sape, jaz in mati pa sva mu pihala v ušesa. Tako smo ga izpihali. Ko smo mu potem hoteli pogledati v želodec, koliko da ima klobas, je prašiča nekaj prijelo. Zgrabil je očeta za škorenj in ga požrl. Potem je požrl še očeta.

»Skoči, Jurek, po škarje!« je zavpila mati. »Razparali bomo mrcini trebuh!«

Urno prinesem škarje. Rrrsk! mu razpara mati trebuh in kaj vidiva? Oče sedi po turško v prašičjem želodcu ter dela klobase!

Tedaj se zbudim. Tisto jutro smo hitro vstali. Prišel je mesar.

»Kje pa imate debeluharja?« vpraša očeta. Oče ga žene v svinjak. Tam primeta oba prašiča za zadnje noge ter ga potegneta na svetlo. Prašič se je drl kakor sosedov Pepček, kadar ga umivajo z mrzlo vodo.

To je silno razkačilo hudega mesarja, ki ne mara kričanja. Takoj je potegnil iz žepa nož ter je prašiča pri priči zaklal. Zdaj je bilo prašiču

silno žal, da se je tako nemarno drl. Zato je raje hitro ubogal in takoj utihnil.

Tedaj sta ga oče in mesar vzdignila ter ga vrgla v veliko kad, da se umazani pujs okopa. Ker pa je bil zunaj sneg in mrzlo, smo ga polivali z vrelo vodo, da se ne bi prehladil in da ne bi kašljal. Vroča voda mu je dobro dela. Kajti takoj je popustil vso nesnago in ščetine. Potem je izgledal prasič tako kakor moj oče za veliko noč, ko se obrije.

Nato smo položili prašiča na mizo, ki ji pravijo koza. Toda ta koza ni prava koza. Ima sicer štiri noge, nima pa glave in ne repa. Tudi je ta koza iz lesa in lesenih desk, prava koza pa iz dlake, kosti in mesa ter uhljev. Ko je torej ležal prašič na kozi, so ga operirali. Mesar si je zavihal rokave, mu odprl trebuh, da najde klobase. Prašič pa klobas ni imel. Dobro sem videl. Najbrž jih je požrl, ko je bil še živ. To mesarju zopet ni bilo po volji. Pljunil je preko prašiča in zopet ga je prijela huda jeza. Križem kražem je rezal po prašiču in zmetal vse ven, kar je našel v svinjskem trebuhu. Nato je obsodil prašiča na smrt in mu odsekal glavo.

Njegova čreva sva vlekla z očetom v potok in ko sva jih privlekla nazaj, smo začeli delati klobase. Mesar je zrezal prašiča na drobne kose ter ga nato stlačil v lastna čreva. Tako so nastale klobase, ki jih je obesila mati v dimnik. Medtem ko so klobase visele ter se dušile v dimu, smo mi jedli meso in solato. Jaz sem imel v žepu tudi klobaso, ki je nisem pustil obesiti. Tisto sem shranil za drugi dan. Na obisk je prišla tudi teta Lina. Ko smo jedli, jo je oče gledal malo po strani, potem pa je rekel:

»Hej, Lina, jej tudi solato, ne samo meso!«

Takrat je teta Lina res začela jesti solato. Ko pa je spremil oče mesarja do vrat, si je nabasala teča poln žep mesa. Tedaj je vstala ter se poslovila:

»Ljubi Durek, veš, tako sem sita, da me bo kar razgnalo! Da pa se ne razletim v tvoji hiši, rajši hitro odidem!«

Tedaj sem jo pocukal za rokav:

»Teta, solate si še nabašite v žep!« Ali teta je šla in je šele zunaj vrat rekla: »Lahko noč!«

Tako smo obhajali naše kolone.

O svetovni vojni

Svetovna vojna je nastala tako, da so se zgrabili ljudje na svetu. Ferdinand je ušel lepega dne v Sarajevo in tam so ga ubili. Ko je bil že mrtev, so postali Nemci hudi in so začeli polniti puške s smodnikom. To so videli Rusi in so pričeli streljati. Včasih smo se topli samo s Turki, ki so imeli rdeče hlače in ki so hodili k nam po janičarje. Turke smo navadno čakali za klancem. Ko so prišli, smo jih napadli z gnojnimi vilami. Potem so zbežali. Zato se imenuje njihov poveljnik Škender-beg. Turški general, ki je pasel konje, je bil paša. Ko so bili konji siti, jih je gnal k sultanu, da je jahal. Ko je videl, da je svetovna vojna, je skočil s konja in se skrivil v turško mesto.

V svetovni vojni so se ljudje tako zmenili, da se bodo postavili v eno vrsto eni, v drugo pa drugi. Potem so se zgrabili. Ko smo se zadnjič tepli za šolskim plotom, jih je dobil Fijavškov Friček in je bil premagan zato, ker mu jaz nisem pomagal. Pomagati pa mu nisem hotel, ker mi ni dal polovice jabolka, kakor mi je prej obljubil. Tako se je zgodilo tudi v svetovni vojni. Kdor je kaj obljubil, a ni dal, jih je dobil. Tako so jih dobili nekateri po nosu in so šli nazaj, drugi pa so jih dobili po hrbtu in